

2018-03-06

Linköpings universitet
Institutionen för kultur och kommunikation

Baskurs inom forskarutbildningen vid Forskarskolan Språk och kultur i Europa

VETENSKAPSTEORI: LINGVISTIK OCH LITTERATUR, 7, 5 hp

Kursen behandlar grundläggande vetenskapsteori med inriktning mot litteraturvetenskap och lingvistik. Genom en diskussion av relevanta frågeställningar och begreppsbyggnader inom det vetenskapsteoretiska området syftar kursen till att fördjupa förståelsen av lingvistikens och litteraturvetenskapens ställning inom humaniora samt kritiskt granska den vetenskapshistoriska uppdelningen av litterärt och annat språk. I kursen belyses hur språkliga processer och handlingar utgör fokus för båda vetenskaperna och hur en mängd likartade frågeställningar bearbetas på ömse håll med ofta identiska vokabulärer.

Kurserna behandlar och uppfyller följande examensmål:

Kunskap och förståelse

1. – visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
2. – visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

3. – visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
4. – visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete
7. – visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap

Värderingsförmåga och förhållningssätt

9. – visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
10. – visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Uppläggnings- och examination:

5 tillfällen 4 timmar varje gång samt 6 timmar sista gången. Upplägget bygger på introducerande föreläsningar och diskussioner av de frågeställningar och begrepp som kurslitteraturen behandlar.

2018-03-06

Examination sker i form av en skriftlig uppgift på ca 8 sidor där minst en grundläggande vetenskapsteoretisk frågeställning diskuteras och problematiseras i förhållande till det egna avhandlingsprojektet. En muntlig presentation av denna uppgift ges vid sista tillfället och kommentarerna från opponenter och seminarier ska arbetas in i den version som lämnas till Carin Franzén senast 7 januari.

Lärare:

Carin Franzén, Leelo Keevallik, Angelika Linke, Jesper Olsson
Anmälan till: carin.franzen@liu.se

Lokal: ESA:s konferensrum (4331)

4 oktober 10–15

1. Introduktion

Kurspresentation

Vad är vetenskap; humaniora och samhällsvetenskap?

Var placerar sig lingvistik och litteraturvetenskap i förhållande till övriga vetenskaper?

Vilka data, material, källor använder vi?

Litteratur

Benveniste, Émile, "Subjectivity in Language", *Critical Theory since 1965*, red. Hazard Adams & Leroy Searle. (Gainesville 1985) 728–732;

<http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/Benveniste-Linguistic-Sign.pdf> ;

även: "Om subjektiviteten i språket", *Människan i språket*. Texter I urval av John Swedenmark (Stockholm/Stehag 1995) 37–48.

Hayles, N. Katherine, "The Digital Humanities: Engaging the Issues", *How We Think. Digital Media and Contemporary Technogenesis* (Chicago 2012), 23–54.

Givón, Talmy [Thomas], "Syntax. An Introduction", Volume I (Amsterdam/Philadelphia 2001), 1–26.

Liu, Alan, "Where is Cultural Criticism in the Digital Humanities?", *Debates in the Digital Humanities* (New York 2012), <http://dhdebates.gc.cuny.edu/debates/text/20>

Nussbaum, Martha C., *Not for profit: Why Democracy Needs the Humanities* (Princeton 2010).

Sapir, Edward, "Communication", *Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture, and Personality*, red. D. G. Mandelbaum (Berkeley 1949 [1931]), 104–109,

<https://archive.org/download/selectedwritings00sapi/selectedwritings00sapi.pdf>

18 oktober 10–15

2. För och mot tolkning

Diskussionsseminarium utifrån frågeställningen:

Vad är mening, förklaring och förståelse?

2018-03-06

Litteratur:

- Barthes, Roland, "Semantics of the Object", *The Semiotic Challenge*, (Oxford 1988),
http://people.su.se/~snce/texter/Barthes_Object.pdf
- Grice, Herbert Paul, "Logic and Conversation", *Syntax and Semantics*, Bd. 3, red. P. Cole och J. Morgan (Hgg. 1975), 45–47,
<http://www.sfu.ca/~jeffpell/Cogs300/GriceLogicConvers75.pdf>
- Gumbrecht, Hans-Ulrich, "A Farewell to Interpretation", *Materialities of Communication*, (Stanford 1994), 389-402.
- Humboldt, Wilhelm von, "On the task of the historian", *The Hermeneutics Reader*, red. Kurt Mueller-Vollmer, (New York 1985), 105–119,
<https://www2.southeastern.edu/Academics/Faculty/jbell/humboldt.pdf>
- Mondada, Lorenza, "Understanding as an embodied, situated and sequential achievement in interaction", *Journal of Pragmatics*, 43 (2011), 542-552,
DOI: 10.1016/j.pragma.2010.08.019
- Ricoeur, Paul, "What is a Text. Explanation and Understanding", *Hermeneutics and the Human Sciences*, (Cambridge, 1981), 145-164.
- Sontag, Susan "Against Interpretation", *Against Interpretation and Other essays*, (New York, 2001[1964]),
<http://www.coldbacon.com/writing/sontag-againstinterpretation.html>
- Wittgenstein, Ludwig, *Philosophical Investigations*, övers., G.E.M. Anscombe, (Oxford 1958), i urval.

8 november 10–15

3. Ontologiska frågor

Textseminarium utifrån frågeställningen:

Vad det betyder att någonting är "verkligt" eller "konstruerat" samt problematiken relativism och objektivitet när det gäller mening och kunskap.

Litteratur

- Berger, P. L. och T. Luckmann, "The foundations of knowledge in everyday life", *The Social Construction of Reality: A Treatise in the Sociology of Knowledge*, (New York 1966), 31–62, <http://perflensburg.se/Berger%20social-construction-of-reality.pdf>
- Butler, Judith, "Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory", *Theatre Journal*, 44: 4 (1988), 519–531,
<http://people.su.se/%7Esnce/texter/butlerPerformance.pdf>
- Foucault, Michel, *The order of things: an archaeology of the human sciences*, (Routledge 2002).
- Heidegger, Martin, "The Question Concerning Technology", *Basic Writings* (Routledge 2011).
- Latour, Bruno, "Fourth Source of Uncertainty: Matters of Fact vs. Matters of Concern", *Reassembling the Social* (Oxford 2005), 87–120 (e-bok).
- Linell, Per, *Rethinking Language, Mind, and World Dialogically*, (Charlotte, NC 2009), 11–33.

2018-03-06

Sacks, Harvey, "On doing being ordinary", in: Atkinson John M. / Heritage, John (ed.),
Structures of Social Action (Cambridge & New York 1984), 413–429.

6 december 10–15

4. Lingvistik och litteraturvetenskap i praktiken

Vetenskapsteoretiska frågor utifrån forskarnas egen praktik. Litteraturvetenskapliga och lingvistiska exempel.

Litteratur:

Delas ut på seminariet.

7 december 10–17

5. Presentation och diskussion av examinationsuppgifter

(deadline 30 november till opponenter)

Avslutning med middag